

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 43015

Nom: Bases fisiològiques de la investigació biomèdica

Cicle: Màster Universitari Oficial

Crèdits ECTS: 15

Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2137 - Màster Universitari en Investigació Biomèdica	Facultat de Medicina i Odontologia	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2137 - Màster Universitari en Investigació Biomèdica	Bases de la investigació bàsica en biomedicina	OPTATIVA

COORDINACIÓ

PALLARDO CALATAYUD FEDERICO VICENTE

ROMA MATEO CARLOS

RESUM

El mòdul té com a objectiu principal oferir als estudiants una formació completa a les bases fisiològiques subjacents als processos cel·lulars que regeixen l'organisme humà, sempre des de la perspectiva de la seva rellevància i aplicació en un context de recerca biomèdica. Per això, el temari s'ha estructurat al voltant de 3 grans unitats temàtiques teòriques (Fisiologia General, Fisiologia dels òrgans i sistemes, Sistemes de regulació i Integració en Fisiologia) i un bloc pràctic transversal, en què s'aplicaran els continguts del present temari juntament amb els del mòdul optatiu de bases anatòmiques. Cadascuna de les unitats teòriques, però, inclourà sessions teoricopràctiques bé a l'aula d'informàtica o a la mateixa aula de teoria, en què s'utilitzaran programes informàtics i aplicacions en línia per reforçar i practicar els continguts. Finalment, les sessions teòriques alternaran amb sessions de seminaris impartits tant pel claustre de professors com per professorat extern convidat, ampliant el contingut teòric i contextualitzant-lo en la investigació biomèdica actual de primera mà de les persones que desenvolupen línies capdavanteres de recerca en fisiopatologia utilitzant tècniques de biomedicina.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No se han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Capacitat per comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber realitzar una cerca bibliogràfica i documental adequada per conèixer l'estat de l'art del tema d'interès.

Ser capaços d'integrar-se treballar en un grup d'investigació biomèdica consolidat.

Ser capaços de triar la tècnica o tècniques de laboratori més adequades al problema d'investigació plantejat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. UNITAT I: Fisiologia General

TEMA 1. Homeòstasi i Fisiologia Cel·lular

TEMA 2. Fisiologia de la transmissió sinàptica i les seues repercussions fisiopatològiques

TEMA 3. Fisiologia de la contracció muscular i bases fisiològiques de les malalties neuromusculars

TEMA 4. Fisiologia general dels sistemes de regulació

SEMINARIS:

Canalopaties i línies de recerca en neurofisiologia.

Senyalització intercel·lular i biomarcadors moleculars.

2. UNITAT II. Fisiologia dels òrgans i sistemes

- TEMA 5. Fisiologia del sistema circulatori
- TEMA 6. Fisiologia de la sang
- TEMA 7. Fisiologia renal i de les vies urinàries
- TEMA 8. Fisiologia del sistema respiratori
- TEMA 9. Fisiologia del sistema digestiu

SEMINARIS:

- Fisiopatologia de les malalties rares de la sang
- El sistema nerviós entèric: integrant la fisiologia neuronal i muscular

3. UNITAT III. Sistemes de regulació i Integració en Fisiologia

- TEMA 10. Fisiologia del sistema endocrí
- TEMA 11. Fisiologia del sistema nerviós central i perifèric: cercant les bases moleculars de les malalties neurològiques
- TEMA 12. Noves fronteres en la investigació biomèdica de la fisiologia del sistema nerviós

SEMINARIS:

- Fonaments dels trastorns relacionats amb la funció endocrina.
- Avanços en la investigació de les malalties rares neuromusculars.
- Adaptacions a l'entorn: exercici físic, altitud i condicions hiperbàriques.
- Fisiologia de l'estrès i de l'envelliment: fisiopatologia de les malalties associades a l'envelliment.
- Els casos del Dr. Sacks: desentranant misteris fisiopatològics.

4. MÒDUL PRÀCTIC: Tècniques microscòpiques en investigació biomèdica

- TEMA 1. Bases Teòriques de la Microscòpia de Fluorescència i de la Microscòpia de Fluorescència Confocal
- TEMA 2. Bases Teòriques de la Microscòpia Electrònica
- TEMA 3. Aplicacions de les tècniques microscòpiques en investigació biomèdica

- PRÀCTICA 1. Aplicacions de la microscòpia in vivo en investigació biomèdica (I): Introducció, Migració cel·lular i assaigs de Wound-Healing.
- PRÀCTICA 2. Introducció a la plataforma de microscòpia in vivo per a multiaquisició i Time-lapse Leica DMI8. Visualització dels resultats de l'assaig de Wound-Healing.
- PRÀCTICA 3. Introducció a la plataforma de microscòpia de fluorescència in vivo PAULA. Visualització dels resultats de l'assaig de mort cel·lular. Comprovació final amb citometria de flux.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
-----------	-------

Teoria	60,00
Laboratori	30,00
Total hores	90,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	20,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	50,00
Estudi i treball autònom	110,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	50,00
Resolució de casos pràctics	35,00
Total hores	265,00

METODOLOGIA DOCENT

Les classes teòriques utilitzaran la metodologia de lliçó magistral participativa; per a alguns temes teòrics, no obstant, s'hi incorporaran tècniques d'aula invertida i aprenentatge basat en problemes utilitzant programes informàtics, així com tècniques de treball en grup i debat per al desenvolupament dels seminaris.

Al programa de l'assignatura es preveu un temps de tutories, que els alumnes podran utilitzar de forma individual o col·lectiva. Des de les sessions teòriques i pràctiques s'estimularà a utilitzar aquestes tutories en relació amb aspectes concrets del programa. Per a les tutories presencials, els estudiants hauran de sol·licitar la tutoria prèviament per correu electrònic. A més, hi haurà una tutoria electrònica on es podrà realitzar totes les consultes que es desitgin, les quals es respondran tan

ràpid com siga possible. El correu electrònic dels professors és a la web del Departament de Fisiologia i es distribuirà als estudiants a la sessió de presentació.

L'Aula Virtual del curs servirà com a fòrum obert de debat per resoldre qüestions esdevingudes durant la classe, així com per complementar les tutories de manera oberta. S'utilitzarà així mateix com a repositori de recursos complementaris en línia o proporcionats pels docents del curs.

AVALUACIÓ

L'avaluació es realitzarà de manera contínua. Els continguts teòrics de cada bloc s'avaluaran mitjançant qüestionaris específics a través de l'aula virtual del curs, així com mitjançant activitats i exercicis de manera puntual, sempre a través d'aquest entorn virtual. Els seminaris implicaran la realització de grups de discussió i presentació de treballs individuals i/o grupals. Es considera obligatòria l'assistència al 80% de les sessions de pràctiques.

BIBLIOGRAFIA

- Cellular Physiology and Neurophysiology. Mordecai Blaustein, Joseph K.D. Matteson. 3^a Ed. Mosby Physiology Series. 2019. Editorial Elsevier. ISBN: 9780323596190. - Berne y Levi. Fisiología. Bruce M. Koeppen, Bruce A. Stanton. 17^a Ed. 2018. Editorial Elsevier. ISBN: 9788491132585. - Fisiología Humana. Un enfoque integrado. Dee Unglaub Silverthorn. 8^a Ed. 2019. Editorial Panamericana. ISBN: 9786078546220.
- Fisiología Humana. Stuart Ira Fox. 14^a Ed. 2016. Editorial McGraw-Hill Interamericana. ISBN: 9786071514134. - Guyton & Hall. Tratado de fisiología médica. John E. Hall. 14^a Ed. 2021. Editorial Elsevier. ISBN: 9788413820132.